

В культурной среде Пекина, Тяньцзиня и провинции Хэбэй есть элементы, передаваемые через поколения, конечно, есть и неоднородность, возникшая из-за исторических изменений, и это есть необходимость и возможность согласованного развития культурной индустрии и других областей Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй.

Прежде всего, необходимо исследовать экономику, историю и культуру Тяньцзиня, Пекина и Хэбэй с точки зрения географического и культурного пространства, осуществить основную работу по согласованию культур Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй. С точки зрения культурной экологии, четырьмя факторами, контролирующими облик культуры, являются окружающая среда, характер людей, социальная экономика и социальная структура. При изучении истории и культуры Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй нельзя забывать об этих основных факторах. Только осуществляя всестороннее научное определение места культурной среды «столичного региона» на основании окружающей среды и экономической структуры, соединяя эти факторы с новыми историческими возможностями и условиями, утверждая единое объективное культурное направление, можно создать новый культурный организм «столичного региона».

Необходимо согласовывать ресурсы, объединять усилия, с точки зрения политики и системы гарантировать совместное развитие культуры Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй. История данного региона долгая, он обладает богатыми источниками культуры и искусства. Если каждый будет искусственно отрезан от остальных, будет самодовольным, замкнутым на себе, будет сложно объединить усилия. Сегодня согласованное развитие Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй происходит на уровне государственной стратегии, культурное пространство каждого региона заново открывается. С точки зрения прошлого и будущего, творческий дух Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй позволяет им двигаться в направлении мирового культурного сообщества, повышает чувство признания людьми «культуры столичного округа», что является задачей первостепенной важности. Для согласования культуры и упорядочения ресурсов необходимо укрепить политические исследования, создать соответствующую систему оценок, определить особую роль культуры в согласованном развитии Пекина, Тяньцзиня и Хэбэй. Некоторые учёные отмечают: политика в области культуры должна гарантировать благоприятное взаимодействие с обществом, экономикой, политикой, окружающей средой, чтобы создать настоящее культурное единение трёх регионов. Этому вопросу действительно стоит уделить внимание. Использование преимуществ для взаимного дополнения, получение взаимной выгоды способствуют переходу к успехам в сфере культуры и искусства. В области индустрии культуры и культурных продуктов «столичный регион» издавна обладает традицией взаимодополнения и получения взаимной выгоды, сегодня же стоит ещё более острая задача по созданию культурного сообщества с единой судьбой. В последнее время бюро культуры и организации, связанные с искусством, в Пекине, Тяньцзине и Хэбэй осуществляют культурный обмен, проводят показы оперы, совместные культурные выставки, организуют и продвигают сотрудничество между предприятиями, связанными со сферой культуры, способствуют использованию в сфере культуры и творчества преимуществ для взаимного дополнения и получению взаимной выгоды, а также направляют сотрудников для осуществления исследований в области истории и культуры, воспитывают таланты; в данных областях они уже добились значительных результатов.

В условиях новой обстановки Пекин, Тяньцзинь и Хэбэй должны создать ещё более тесно связанный механизм взаимодействия и получения взаимной выгоды, соединить культурную индустрию трёх регионов, продвигать оживлённое культурное развитие, чтобы предоставить надёжную поддержку и эффективное интеллектуальное содействие экономическому развитию.

Список литературы:

1. Баокунь, С. Китайский театр / Сюэ Баокунь // Жэньминь чубаньшэ. – 1987. – № 10 (октябрь). – С. 14–20.
2. Баолинь, Х. Обзор театрального искусства / Хоу Баолинь, Ван Цзиншоу, Сюэ Баокунь. – Пекин : Издательство Пекинского университета, 1980. – 360 с.
3. Чжун, Н. История китайского театра / Ни Чжун // Чуньфэн вень чубаньшэ. – 1991. – № 3 (март). – С. 22–26.

*Тацяна Каляшчук
Міхаіл Камоцкі*

РАЗВИЦЦЁ І АДАПТАЦЫЯ АЎТЭНТЫЧНАГА ФАЛЬКЛОРУ ВА ЎМОВАХ СУЧАСНАГА ГОРАДА

*Tatsiana Kalyashchuk
Michael Kamotskii*

DEVELOPMENT AND ADAPTATION OF AUTHENTIC FOLKLORE IN THE LANDSCAPE OF A MODERN CITY

У артыкуле разглядаюцца асноўныя аспекты ўжывання фальклорнай спадчыны беларусаў ва ўмовах гарадскога асяроддзя на прыкладзе дзейнасці ДУА «Цэнтр дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Ветразь» г.Мінска» на рэалізацыі раённай адукацыйна-культурнай праграмы «Традыцыйная культура і моладзь». Аўтарамі вылучаецца і разглядаецца конкурсны рух як эфектыўны спосаб трансфармацыі фальклору ў сучасных умовах сістэмы адукацыі і выхавання.

The article examines the main aspects of the Belarusian folklore imitation in terms of Minsk Center for Continuing Education of children and youth «Vietraz» which implements the district educational and cultural program «Traditional culture and youth» and has achieved tangible success. The authors single out competition movement as an effective way of transformation of folklore in modern system of education and training.

Адаптацыя традыцыйнай культуры ў сучасных умовах – важная і актуальная сацыяльна-культурная праблема, вырашэнне якой на сённяшні дзень суправаджаецца цэлым шэрагам цяжкасцей, а менавіта: недахоп ведаў аб культуры і

традыцыйных свайго народа, адсутнасць разумення важнасці захавання беларускай культуры і традыцый. Асабліва востра пастаўлена вышэйпазначанае пытанне для ўмоў сучаснага горада, дзе папулярнасць і развіццё беларускіх народных традыцый перааказваюць распаўсюджанасць элементаў “заходняй” культуры, недастатковы ўзровень пераемнасці і амаль што поўная адсутнасць носьбітаў аўтэнтчных традыцый.

У перыяд глабалізацыі і росту гарадоў традыцыі сыходзяць на другі план. А як вядома, захаванне і развіццё традыцыйнай мастацкай культуры беларусаў у сучаснай прасторы – гэта адна з галоўных задач грамадства, вырашэнне якой спрыяе фарміраванню нацыянальнай свядомасці і патрыятызму падростаючага пакалення.

Аднак і ў гарадскіх умовах можна сустрэць яркія ўзоры мэтанакіраванай дзейнасці па развіцці беларускіх традыцый і садзейнічаць гарманічнаму існаванню іх у сучаснай прасторы. Гэта дзейнасць разнастайных фальклорных калектываў, рэалізацыя выхаваўчых праграм і сацыяльна-культурных праектаў ва ўстановах адукацыі і культуры. Прыкладам вышэйпазначанага ў г. Мінску з’яўляецца фальклорны калектыў «Мілавіца», які ажыццяўляе сваю дзейнасць у Цэнтры дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Ветразь» г. Мінска. Кіраўніком калектыва з’яўляецца Марыя Васільеўна Снітко – таленавіты педагог і носьбіт аўтэнтчных традыцый і народнага мастацтва, якія яна пераймала ад сваёй бабулі і матулі яшчэ з маленства.

Калектыў мае цвёрдую пазіцыю ў дачыненні да захавання, адраджэння і папулярнасці традыцыйнай культуры ва ўмовах вялікага горада. Прымае ўдзел ва ўсіх традыцыйных мерапрыемствах і форумах, супрацоўнічае з Беларускім дзяржаўным універсітэтам культуры і мастацтваў, Беларускім дзяржаўным музеем народнай архітэктуры і побыту, Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеем Якуба Коласа, Дзяржаўным літаратурным музеем Янкі Купалы, Беларускім дзяржаўным музеем гісторыі беларускай літаратуры і інш. Калектыў заўсёды прымае ўдзел у раённых, рэспубліканскіх і міжнародных фестывалях. З’яўляецца лаўрэатам шматлікіх конкурсаў: «Берагіня», «Мяцеліца», «Ветразь» і іншых.

У студзені 2016 года выйшла з друку кніга «Дабром адгукнецца», прысвечаная 25-годдзю калектыва «Мілавіца». Галоўным укладальнікам з’яўляецца Мікалай Аляксеевіч Козенка, які прыйшоў працаваць у цэнтр у 2013 годзе і наладзіў супрацоўніцтва з Беларускім дзяржаўным універсітэтам культуры і мастацтваў і Беларускім Фондам Культуры. Першым крокам па адраджэнні і захаванні беларускай традыцыйнай культуры стала правядзенне ў лістападзе 2014 года на базе ЦДАДзіМ «Ветразь» круглага стала на тэму «Патрыятычнае выхаванне асобы сродкамі традыцыйнага народнага мастацтва беларусаў», удзельнікамі якога сталі людзі, вядомыя ў колах абаронцаў нацыянальнай культуры, а таксама прадстаўнікі кіруючых структур культуры і адукацыі Мінска. Абмеркаваўшы важнейшыя пытанні, якія тычацца нацыянальнай мовы, праблем захавання беларускай народнай культурнай спадчыны ва ўмовах устаноў адукацыі і выкарыстання сродкаў фальклорнага мастацтва ў сучаснай сістэме адукацыі і выхавання, удзельнікі круглага стала прыйшлі да высновы, што неабходна наладзіць сумесную работу па фарміраванні сістэмы патрыятычнага выхавання дзяцей і моладзі з удзелам розных органаў улады і кіраўніцтва.

Пошук шляхоў удасканалення і развіцця дадзеных кірункаў знайшоў адлюстраванне ў раённай адукацыйна-культурнай праграме «Традыцыйная культура і моладзь» на 2015 – 2020 гг. Дадзеная праграма з’яўляецца першай у выхаваўчай прасторы Кастрычніцкага раёна г. Мінска спробай укаранення ў гарадскую культуру новых сродкаў, метадаў і форм засваення каштоўнасцей народнай культуры беларусаў на базе адукацыйна-культурных устаноў Кастрычніцкага раёна г. Мінска.

Трэба адзначыць, што праграма стала падмуркам для рэалізацыі на базе Цэнтры апорнай метадычнай пляцоўкі «Традыцыйная культура і моладзь» у межах рэспубліканскага адукацыйнага кластара. Праз пляцоўку ўжо на працягу 2-х гадоў рэалізуецца вялікая колькасць мерапрыемстваў, накіраваных на адраджэнне і папулярнасць беларускіх традыцый. Асноўнай формай трансфармацыі фальклору ў пазначаных мерапрыемствах з’яўляецца конкурс.

Так, пачатак конкурснаму руху фальклорнага напрамку быў дадзены правядзеннем I Раённага конкурса беларускага побытавага танца «Ветразь». Галоўны аўтар ідэі і кіраўнік – лаўрэат прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь дзеячам культуры і мастацтва Мікалай Аляксеевіч Козенка. Трэба адзначыць, што пацвярджэннем рэзультатыўнасці правядзення конкурса беларускіх народных танцаў «Ветразь» з’яўляецца паступовае павышэнне колькасці яго ўдзельнікаў. Так, у 2015 годзе ў конкурсе прынялі ўдзел 20 танцавальных пар, у 2016 іх колькасць была ўжо 64, а сёлета жаданне прыняць удзел у мерапрыемстве выказалі каля 100 танцавальных пар. Пазначаная тэндэнцыя з’яўляецца сведчаннем плённай работы фундатараў і арганізатараў конкурса, а таксама павелічэннем цікавасці да беларускіх народных традыцый з боку мастацкіх кіраўнікоў і навучэнцаў.

У 2017 годзе разам з Адкрытым конкурсам беларускіх народных танцаў «Ветразь» пройдзе выстаўка народных рамёстваў «Саламяны цуд», на якой будуць прадстаўлены лепшыя творчыя работы навучэнцаў у кірунку традыцыйных відаў дэкаратыўна-прыкладной творчасці.

Таксама 21 сакавіка 2017 года адбыўся I Раённы конкурс чыгальнікаў беларускай народнай прозы, удзельнікамі якога сталі 70 чыгальнікаў розных узроставых груп (ад 5 гадоў да 23 гадоў). У журы былі запрошаны такія вядомыя навукоўцы, як Варфаламеева Тамара Барысаўна, Боганева Алена Міхайлаўна, Кухаронак Таццяна Іванаўна і старшыня рады экспертаў Валодзіна Таццяна Васільеўна.

У наступныя гады рэалізацыі раённай адукацыйна-культурнай праграмы «Традыцыйная культура і моладзь» запланавана пашырэнне колькасці зацікаўленых удзельнікаў, правядзенне раённых конкурсаў сярод спевакоў і музыкаў фальклорных музычных твораў, а таксама майстроў народных рамёстваў.

Трэба адзначыць, што сучасны горад характарызуецца шырокай інфармацыйнай прасторай. Звыклым сродкам атрымання новай інфармацыі сярод гарадскога насельніцтва з’яўляецца сетка інтэрнэт. Улічваючы гэты факт, у 2017 годзе быў адкрыты сайт, прысвечаны рэспубліканскай апорнай метадычнай пляцоўцы «Традыцыйная культура і моладзь», дзе кожны зможа знайсці карысную інфармацыю па выкарыстанні фальклорных традыцый у сучаснасці, палажэнні па правядзенні конкурсаў і выстаў, апошнія навіны, а таксама фотаздымкі з мерапрыемстваў пляцоўкі.

Захаванне і развіццё самабытнай традыцыйнай культуры беларусаў у сучаснасці – адна з галоўных сацыяльна-культурных задач дзяржаўнай палітыкі Рэспублікі Беларусь.

Адной з галоўных задач Цэнтры дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі «Ветразь» г. Мінска з’яўляецца максімальнае развіццё ў падростаючага пакалення любові да сваёй мовы, культуры і традыцый свайго народа.

У сучасным свеце ўсё складаней захоўваць традыцыйную культуру, бо носбітаў традыцый становіцца ўсё менш. Вялікі ўплыў аказваюць новыя модныя веянні іншых культур. Прытрымліваючыся моды, наша моладзь забывае традыцыйную культуру продкаў. Менавіта таму наша задача – максімальна адаптаваць фальклор да сучаснай моладзі ва ўмовах вялікага горада. Развіць любоў да радзімы і мовы праз традыцыйнае выхаванне, данесці да людзей усіх узростаў, што беларускія традыцыі – гэта наша адрозненне ад іншых народаў, гэта тая асаблівасць, якой трэба ганарыцца. Аўтэнтычнае можа быць сучасным.

Ли Чжипэн

**СОВРЕМЕННОЕ ПЛЕНЕРНОЕ МУЗЫКАЛЬНОЕ
ПРЕДСТАВЛЕНИЕ НА ВОДЕ «ВПЕЧАТЛЕНИЯ ОБ ОЗЕРЕ
СИХУ» КАК ЭФФЕКТИВНАЯ ФОРМА ПРЕЗЕНТАЦИИ
ТРАДИЦИОННОЙ НАЦИОНАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЫ**

Li Zhipeng

**MODERN PLENARY MUSIC PERFORMANCE ON WATER
«IMPRESSIONS ABOUT LAKE SIU» AS AN EFFECTIVE FORM OF
TRADITIONAL NATIONAL CULTURE PRESENTATION**

В статье проведён анализ очень популярных и любимых в Китае пленерных спектаклей. Автор доказывает, что причина популярности этих шоу в том, что они являются эффективной формой презентации и развития традиционной национальной культуры.

The article analyzes very popular and beloved in China open-air performances. The author proves that the reason for the popularity of these shows is that they are an effective form of presentation and development of traditional national culture.

Музыкальные представления на воде являются одной из распространённых в мире форм пленерных спектаклей. В Китае для них применяется термин «шаньшуй шицизин яньчу», что означает «представление на фоне реального природного пейзажа». Впервые подобное шоу было поставлено в Китае только в 2004 году. Но если учесть количество зрителей, посещающих эти представления, очевидно, что они очень популярны и любимы [1]. В чём же причина притягательности этих спектаклей? Чтобы понять это, рассмотрим один из них – «Впечатления об озере Сиху».

«Впечатления об озере Сиху» разворачивается в живописном месте среди горных вершин, окружающих озеро Сиху, расположенное в г. Ханчжоу (провинция Чжэцзян), а по канонам красоты в Китае красивейшим пейзажем считается именно сочетание воды и гор. Постановщиками шоу выступили три маститых режиссёра: Чжан Имоу, Ван Чаогэ и Фань Юэ, которые совместными усилиями создали этот спектакль на фоне природы, прямо посреди водной глади озера. Музыка к шоу написал японский музыкант с мировым именем – Китаро. Композиция его альбома «Шёлковый путь» вот уже 20 лет популярны во всем мире. Китаро много раз становился номинантом на премию Грэмми и получил её в 2001 г. за альбом «Thinking of You», названный лучшим в жанре нью-эйдж. Лиричность и невесомость музыки Китаро и аура озера Сиху прекрасно дополняют друг друга. Вокальную партию исполняет популярная певица Чжан Лянъин. Вокальное исполнение Чжан Лянъин, голос которой сравним со звуками природы, также добавляет множество красок представлению.

С момента первого публичного представления «Впечатлений об озере Сиху» 30 марта 2007 г. прошло 10 лет, но частота спектаклей никогда не снижалась. Ежегодно с марта по ноябрь проходит множество выступлений. А поскольку данное крупномасштабное шоу ставится на фоне реального пейзажа озера Сиху, то насладиться им можно только в Ханчжоу.

Источником при создании сюжета послужила не только богатая культура региона озера Сиху и города Ханчжоу и прекрасная природа этого края, но и предания и легенды Ханчжоу. Одна из них – легенда о любви между человеком и змеей-оборотнем – входит в число самых известных легенд Китая. В ней рассказывается история трагической любви между доброй белой змеей-оборотнем Бай Шэ, которая могла превращаться в девушку, и её мужем, учёным врачом Сюй Сянь. Каждый вечер на водах озера Сиху рассказывается легенда, передаваемая на протяжении тысячи лет из уст в уста, всплывают на поверхность озера и «оживают» воспоминания. Днём озеро имеет обычный внешний облик, а с наступлением ночи оно повествует свою трогательную историю. Это музыкальное представление представляет собой особую концепцию музыкального театра на воде. Для него характерно наличие огромного визуального пространства, которое вобрало в себя культуру многих веков. Данное представление – это не просто песни и танцы, и не обычное театральное действие, и тем более не вечерняя развлекательная программа. Его внутреннее содержание находится в гармонии с окружающей природой, образуя с ней одно целое. Природа является частью этого спектакля.

Вся постановка состоит из пяти сцен. Начиная с момента, когда Сюй Сянь мчит на лодке к терему на воде, и далее во всех сценах шоу воплощается трогательная история любви. Самым потрясающим эпизодом шоу является момент, когда с водной глади поднимается треугольная пелена дождя и две большие птицы парят под дождем в сопровождении главной музыкальной темы «Воспоминания о дожде на озере Сиху» в исполнении Чжан Лянъин.

Рассмотрим некоторые технические секреты этого великолепного действия. На южной стороне озера установлена подъёмно-спускная трибуна разборного типа с передвижной лестницей и общей вместимостью 1800 человек. Со стороны озера установлены специальные лампы и оборудование лазерного освещения, которое отвечает всем требованиям сцены и заднего фона. Общая площадь сцены примерно 2880 м². Во время выступления сцена поднимается из воды и находится в трёх сантиметрах от поверхности под водой, что необходимо для артистов. В дневное время она опускается глубоко под воду и не портит пейзаж Сиху, не влияя на регулярное судоходство. В сцену встроены три комплекта подпорок, по форме напоминающих иероглиф «человек» (人), длиной 59, 41 и 25 метров, которые создают искусственный дождь. Инженерно-проектировочное решение [2] использовало концепцию подводного тоннеля. На дне озера установили абсолютно герметичную коробчатую балку, внутри которой равномерно распределили всё подъёмное оборудование сцены. Балка расположена на одном уровне с дном озера. Только верхняя её часть соприкасается с поверхностью и выполняет роль подъёмной опоры. Такой метод не нарушает экологию воды и геологию дна. Представление открывает огромная луна, расположившаяся на громадном круглом экране проектора диаметром 5 метров. Экран мобилен, его можно свернуть после окончания выступления и сделать незаметным.